

ИНВЕСТИРАМЕ В ХОРАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ И РЕГИОНАЛНИ ИНИЦИАТИВИ

www.chrdri.net

БЮЛЕТЕН

септември 2022

НА ФОКУС

ЗАЩО Е НЕОБХОДИМА ЕДИННА
МЕТОДИКА ЗА КАЧЕСТВОТО НА
УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ

САМОСТОЯТЕЛНОТО ДОПЪЛВАНЕ
НА КВАЛИФИКАЦИЯТА КАТО
КЛЮЧ КЪМ ПО-НАТАТЪШНИТЕ
ПРОФЕСИОНАЛНИ УСПЕХИ

ГРАФИК НА ОБУЧЕНИЯТА ЗА
МЕСЕЦ СЕПТЕМВРИ

ЕЛЕКТРОННА БИБЛИОТЕКА

WWW.E-LIBRARYEU.COM

КЛУБ НА ЛЕКТОРА

WWW.LECTURERCLUB.COM

ПЛАТФОРМА ЗА
ДИСТАНЦИОННО
ОБУЧЕНИЕ

НА ФОКУС

Настоящият брой на Бюлетина е тематичен и е посветен на два съществени учебно-методически въпроса. Единият е свързан с подобряване на качеството на учебните материали, а вторият – на самостоятелното допълване на професионалните знания и умения. Качеството на учебните материали изисква покриването на определени стандарти при тяхното разработване, което следва да бъде обект на задълбочено проучване за определяне на критерии, съдържание, обхват и др. Самостоятелното допълване на професионалните знания е възможност за специализация и предпоставка за по-добра последваща професионална реализация.

Обученията през месец септември включват както курсове финансирани по Националния план за действие по заетостта за 2022 г., така и семинари и практикуми за служители на ръководни и експертни функции от Министерство на труда и социалната политика и ВРБ към министъра на труда и социалната политика. Курсовете за безработни лица предоставят възможност за обучение в актуални за пазара на труда специалности, като „Производство на кулинарни изделия и напитки“ и „Програмно осигуряване“. Особено интересен е и курсът по „Маркетингови проучвания“, който ще се проведе за втори път в рамките на настоящата учебна година и бива предшестван от обучение по ключова компетентност „Компютърни умения“.

Всички предвидени семинари и практикуми за държавната администрация за този месец са нови за оперативния план на ЦРЧРРИ за 2022 г. и са свързани с актуални потребности от повишаване на квалификацията на служителите. Темите включват ангажиментите на Агенция „Социално подпомагане“ по отношение на прилагане на Закона за българския жестов език, предоставяне на месечни помощи за дете с трайни увреждания, както и семинар с експерти от Европейската комисия, които ще предоставят информация за новостите в програмен период 2021-2027 и инициативите на Европейската комисия ALMA и Детска гаранция.

ЗАЩО Е НЕОБХОДИМА ЕДИННА МЕТОДИКА ЗА КАЧЕСТВОТО НА УЧЕБНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Г-жа Лина Костадинова е завършила специалност „Философия“ в СУ „Св. Климент Охридски“. Работи в център за професионално обучение, а след това се присъединява към екипа на ЦРЧРРИ като експерт. Към момента г-жа Костадинова е главен методист на Центъра, а от 2022 г. е част и от лекторския екип, водещ курсове за професионална квалификация и преквалификация.

Лина Костадинова, главен методист на ЦРЧРРИ

През последните години все по-ясно се очертава като проблем необходимостта от разписването на единна методика в помощ на лектори и методисти за разработване на учебни материали. Лекторите достигат до различна дълбочина на представяне на съдържанието, имат различни подходи при подбора на учебните методи и формират по различен начин целите, които следва да бъдат постигнати чрез обучението. Независимо от необходимостта за адаптиране на съдържанието към особеностите на обучението и целевата група, тези процеси не винаги са ефективни без предварително зададени критерии.

Поради тази причина екипът на ЦРЧРРИ пристъпва към разработване на правила и стандартите за тяхното изготвяне. Идеята на такава методика включва създаването на критерии, които да отчитат и качеството на учебното съдържание в материалите, които го представят.

Една от особеностите в организирането на обучения в Центъра е ангажирането на лектори, които не винаги са преподаватели в конкретния смисъл на думата, а често пъти са експерти – практики,

които трябва да предадат своите знания и опит на тези, които се нуждаят от него. От друга страна експертите – методисти пък не могат да познават в дълбочина различните области, по които Центърът обучава. Тези дефицити могат да бъдат предпоставка за неефективна подготовка на дадено обучение и пораждаат трудности в комуникацията с лекторите.

ЦРЧРРИ е доказал през годините не само своя стремеж да преследва качество в обученията, които осъществява, но и да задава стандартите за това качество. Това е една от малкото институции с експерти – методисти, които работят с лекторите за цялостната методическа разработка на всяко обучение. Това включва определяне на критерии за подбор на обучителна група, изграждане на учебно съдържание за конкретните нужди на тази група, разработване на учебни материали и помощни допълнителни такива, както и прилагане на редица инструменти, които да подпомогнат методическия процес. Тези инструменти представляват собствени разработки, които целят да обосноват дадено обучение, отговаряйки за целите, резултати, методите и учебното съдържание, което трябва да бъде обхванато. Те включват още и обосновки за същността и приложението на различни обучителни методи според спецификата на прилагането им в реална или онлайн среда. Всички, които работим и познаваме проблема от първо лице, нямаме съмнения относно необходимостта от такава система. Как да се разработи и какъв инструментариум да обхване е въпрос на бъдещи проучвания и дискусии, които да ни дадат решението на този проблем.

САМОСТОЯТЕЛНОТО ДОПЪЛВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА КАТО КЛЮЧ КЪМ ПО- НАТАТЪШНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛНИ УСПЕХИ^[1]

Г-жа Галина Иванова е завършила СУ „Св. Климент Охридски“ с докторска степен по филология. Присъединява се към екипа на ЦРЧРРИ през 2012 г. като мениджър на обученията, а впоследствие работи по развитието на електронните продукти на Центъра и като редактор на месечния електронен бюлетин. Към настоящия момент г-жа Иванова е външен консултант-методист към ЦРЧРРИ.

Галина Иванова, експерт-методист

Програмите на обученията за професионална квалификация и преквалификация в ЦРЧРРИ цели предоставянето на цялостни знания в определена, нова за участниците професионална област. Интензивни по характера на своето провеждане, тези курсове предоставят и практически умения, които са особено важни за бързото включване на пазара на труда.

Заедно с това обаче, успешната професионална реализация често изисква допълнителна тясна специализация, чието постигане не е възможно в рамките на стандартната учебна програма, а предполага самостоятелно допълване на квалификацията, което надхвърля рамките на формалното професионално обучение. Дългогодишният опит на експертите в Центъра, показва, че общото между най-успешните курсисти в различните специалности, които ЦРЧРРИ предлага, е именно търсенето на възможности за получаване на допълнителни знания и умения в определена област. Според успешно ре-

лизирали се курсисти на ЦРЧРРИ[2], самостоятелното обучение подпомага придобиването на специфични умения, които са ценен капитал за бъдещите работодатели.

Влагането на усилия в самостоятелно допълване на квалификацията още по времето на провеждане на курса в ЦРЧРРИ има няколко съществени предимства:

- възможност за съдействие от опитни преподаватели с богат практически опит;
- подкрепа от колегите в курса и обмяна на полезна информация и ресурси;
- сътрудничество от страна на администрацията на ЦРЧРРИ при намиране на подходящ стаж, съобразен с тесните интереси на конкретния обучаем, който да разшири обхвата на знанията и уменията, придобити чрез самостоятелно учене;
- принос към успешната професионална реализация, използвайки изградените сътрудничества между ЦРЧРРИ и бизнеса.

Времето, посветено на самостоятелно допълване на професионалната квалификация, допринася за изграждането на навици за учене през целия живот, което е основа на успешната реализация. В динамично развиващия се съвременен пазар на труда, успешни са онези служители, които предлагат съвременни умения и преди всичко, са готови да адаптират познанията си в съответствие с развитието на самата професия. Самостоятелното допълване на квалификацията допринася за по-добрата мотивация, предоставя нов опит и създава чувство за осъщественост и пълноценност в професионален план. То изгражда особено ценни за безработните лица умения, като допринася за преодоляване на негативната самооценка и предпоставка за по-добра бъдеща реализация.

Самостоятелното допълване на професионалната квалификация, макар и неформално по своя характер, е подкрепяно в световен план от множество институции, включително центрове за обучение, университети и училища. Именно това ни провокира да предприемем стъпки по инициране на обсъждания за конкретните начини, по които самостоятелното допълване на знанията по инициатива на самите курсисти може да бъде поощрено в рамките на ЦРЧРРИ. Този процес включва предварителни обсъждания и събиране на идеи от лекторския състав и експертите на Центъра, както и изготвяне на последващи кратки указания за всички участници в учебния процес. Част от първоначалните идеи в подкрепа на неформалното допълване на знания, които предстои да бъдат разгледани, са обобщени в таблицата по-долу.

[2] Успешно реализираните курсисти от специалност „Програмно осигуряване“ подчертават важността на допълнителното самостоятелно учене по време на курса в интервюта, публикувани в броя на месечния електронен бюлетин на ЦРЧРРИ от юли 2022 г. myk: <https://www.chrdri.net/bg/category/4/yuli-2022>

**Стъпки в подкрепа на самостоятелното допълване на
професионалната квалификация в ЦРЧРРИ**

Ако сте курсист...	Ако сте преподавател...	Ако сте експерт в ЦРЧРРИ...
✚ използвайте времето на професионалния си курс възможно най-пълноценно, допълвайки официалната програма на курса със самостоятелно учене ✚ поставете си ясна професионална цел ✚ идентифицирайте знанията, които са необходими за постигането ѝ ✚ изградете система за ясно отчитане на постигнатите обучителни цели ✚ потърсете съмишленици сред колегите си ✚ обърнете се към лектора за допълнителни насоки ✚ работете върху начина на менажиране на времето си ✚ бъдете последователни в усилията си	✚ работете върху мотивацията на курсистите ✚ окуражавайте самостоятелността ✚ предоставяйте допълнителни ресурси ✚ помогнете на курсистите да преодолеят негативната самооценка ✚ помагайте на курсистите да менажират целите си ✚ очертавайте специфични професионални възможности и необходимите знания и умения за осъществяването им ✚ споделяйте Вашия собствен професионален опит и знания с курсистите	✚ промотирайте електронните продукти на ЦРЧРРИ и запознавайте лекторите и курсистите с функционалностите им (допълнителни материали в ел. библиотека, използване на Смартнет като форум за обсъждане на специфични проблеми и др.) ✚ окуражавайте курсистите да използват библиотеката на ЦРЧРРИ ✚ подкрепяйте обучаемите при избор на стаж според интересите им, ако съществува такава възможност ✚ работете за подобрата мотивация и ангажираност на лектори и курсисти

ГРАФИК НА ОБУЧЕНИЯТА ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ

ПРЕДСТОЯЩИ АНГАЖИМЕНТИ НА ДИРЕКЦИИ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКИЯ ЖЕСТОВ ЕЗИК

Практикум, 8 септември 2022 г.

Форма на обучение: присъствена

Практикумът е предназначен за служители на ръководни и експертни длъжности и социални работници от АСП

Целта на този еднодневен практикум е да актуализира знанията на служителите на ръководни и експертни длъжности, както и на социалните работници относно предстоящите ангажменти на дирекциите „Социално подпомагане“ при прилагане на механизма на личната помощ.

По време на обучението, в рамките на 6 учебни часа, участниците ще имат възможност да се запознаят със Закона за българския жестов език в контекста на Конвенцията за правата на хората с увреждания. Специално внимание ще бъде обърнато на ангажиментите на дирекциите „Социално подпомагане“ по осигуряване правата на глухата общност, а под формата на дискусии и казуси обучаемите ще се запознаят с реалното предоставяне на преводачески услуги на български жестов език.

На успешно завършилите участници ще бъде издаден сертификат по образец на ЦРЧРРИ.

За информация и записване:

Надя Георгиева, nadya_georgieva@chrdri.net

КОМПЮТЪРНИ УМЕНИЯ

Период на провеждане, 12 – 20 септември 2021 г.

Обучение по ключова компетентност, финансирано със средства по Националния план за действие по заетостта 2022 г.

В периода 12 – 20.09.2021 г. стартира третият за годината курс по ключова компетентност „Компютърни умения“, който ще даде възможност на безработни лица, заявили своето желание за участие посредством Бюрата по труда в гр. София, да опреснят своите знания в сферата на дигиталните ключови умения. Опресняването на тези фундаментални знания е важна предпоставка за успешното по-нататъшно включване в курса за професионална квалификация „Маркетингови проучвания“, в който те ще продължат своето обучение.

Учебната програма обхваща основни познания по операционната система MS Windows, подготовка по базови компютърни програми, като текстообработващата програма MS Word, работа с електронни таблици MS Excel, изготвяне на презентации в MS PowerPoint, както и работа в интернет с различни браузъри.

За информация и записване:

Надя Георгиева, nadya_georgieva@chrdri.net

ПРОИЗВОДСТВО НА КУЛИНАРНИ ИЗДЕЛИЯ И НАПИТКИ

Период на провеждане: 19 септември 2022 – 23 януари 2023 г.

Курс за придобиване на професионална квалификация от безработни лица, финансиран със средства от Националния план за действие по заетостта за 2022 г.

Този професионален курс предлага на участниците запознаване с всички задължителни модули, изисквани за практикуването на професията „Готвач“. Освен специфичната професионална подготовка, в програмата за обучение са включени и часове, засягащи нормативните документи за безопасност на храните, правната регламентация на трудовия процес и екипната работа. В обучението са предвидени и часове по английски език, които ще допринесат за успешната реализация на курсистите на различни пазари на труда, включително на международния. На базата на успешно приключилата теоретична подготовка, в края на обучението си всеки курсист ще получи възможност за усъвършенстване на придобитите умения по време на осигурена практика в някои от добрите столични ресторанти.

Успешно завършилите курсисти ще получат свидетелство за професионална квалификация.

За информация и записване:

Надя Георгиева, nadya_georgieva@chrdri.net

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА МЕСЕЧНА ПОМОЩ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ДЕТЕ С ТРАЙНИ УВРЕЖДЕНИЯ ПО РЕДА НА ЧЛ. 8Д ОТ ЗСПД, КОГАТО ДЕТЕТО Е ПОЛЗВАТЕЛ НА МЕХАНИЗМА ЗА ЛИЧНАТА ПОМОЩ

Практикум, 20 септември 2022 г.

Форма на обучение: присъствена

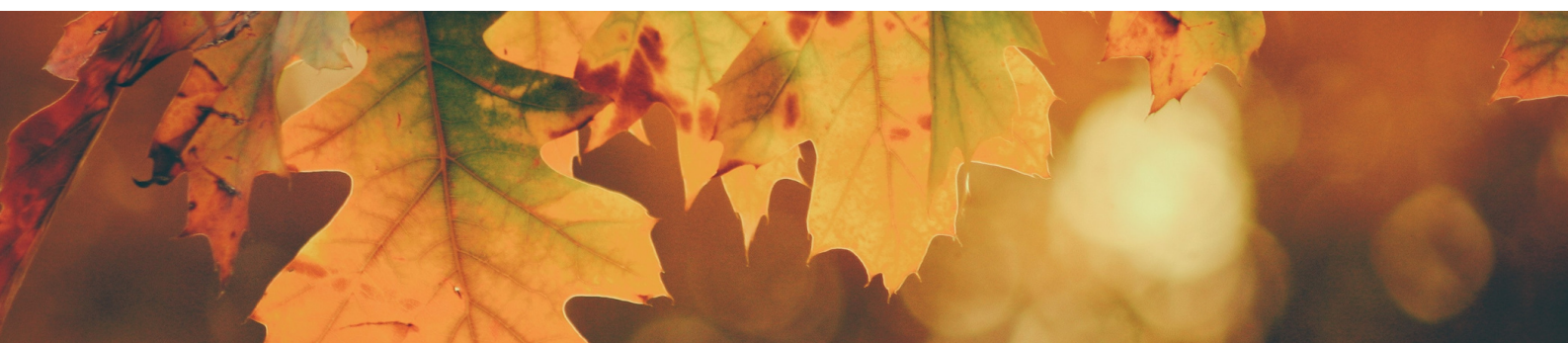
Практикумът е предназначен за служители на експертни длъжности и социални работници от териториалните подразделения на АСП

В рамките на този едномесечен практикум участниците ще имат възможност да се запознаят със особеностите при предоставяне на месечна помощ за отглеждане на дете, когато детето е ползвател на механизма на личната помощ. В рамките на 6 учебни часа те ще се запознаят с основни моменти от нормативната база, определящи реда на предоставяне на помощта в тези случаи, както и ще имат възможност да поставят практически въпроси на лектора, както и да обсъдят казуси от ежедневната си служебна практика.

На успешно завършилите участници ще бъде издаден сертификат по образец на ЦРЧРРИ.

За информация и записване:

Надя Георгиева, nadya_georgieva@chrdri.net

ПРОГРАМНО ОСИГУРЯВАНЕ

Период на провеждане: 26 септември 2022 – 26 януари 2023 г.

Курс за придобиване на професионална квалификация от безработни лица по Националния план за действие по заетостта 2022 г.

Информационните технологии се развиват с високи темпове и бързо навлизат във всички области и сектори на икономиката в страната. Заедно с това прогресивно се увеличават и компютърните мрежи, както и броят на активните потребители на интернет. Секторът на информационните и комуникационните технологии един от най-бързо развиващите се в България. Това предполага и най-голямо търсене на специалисти и възможности за реализация в тази област.

Обучението по програмно осигуряване е предназначено за безработни лица, регистрирани в Бюрата по труда по местоживее, които задължително трябва да владеят английски език на добро ниво, като познанията им по езика, възможността за изразяване и мотивацията им се проверяват при кандидатстване за записване в курса. Това е и начин да бъдат подбрани най-подходящите курсисти сред многото безработни лица, които желаят да се запишат за участие.

По време на обучението курсистите ще придобият знания и умения за работа с операционни системи, компютърни архитектури, системи за управление на бази данни и технологии на програмиране.

След завършване на курса участниците ще получат свидетелство за придобиване на втора степен на професионална квалификация по професия „Програмист“, специалност „Програмно осигуряване“.

За информация и записване:

Божидара Василева, bojidara_vasileva@chrdri.net

Редакционна колегия:

д-р Галина Иванова – консултант

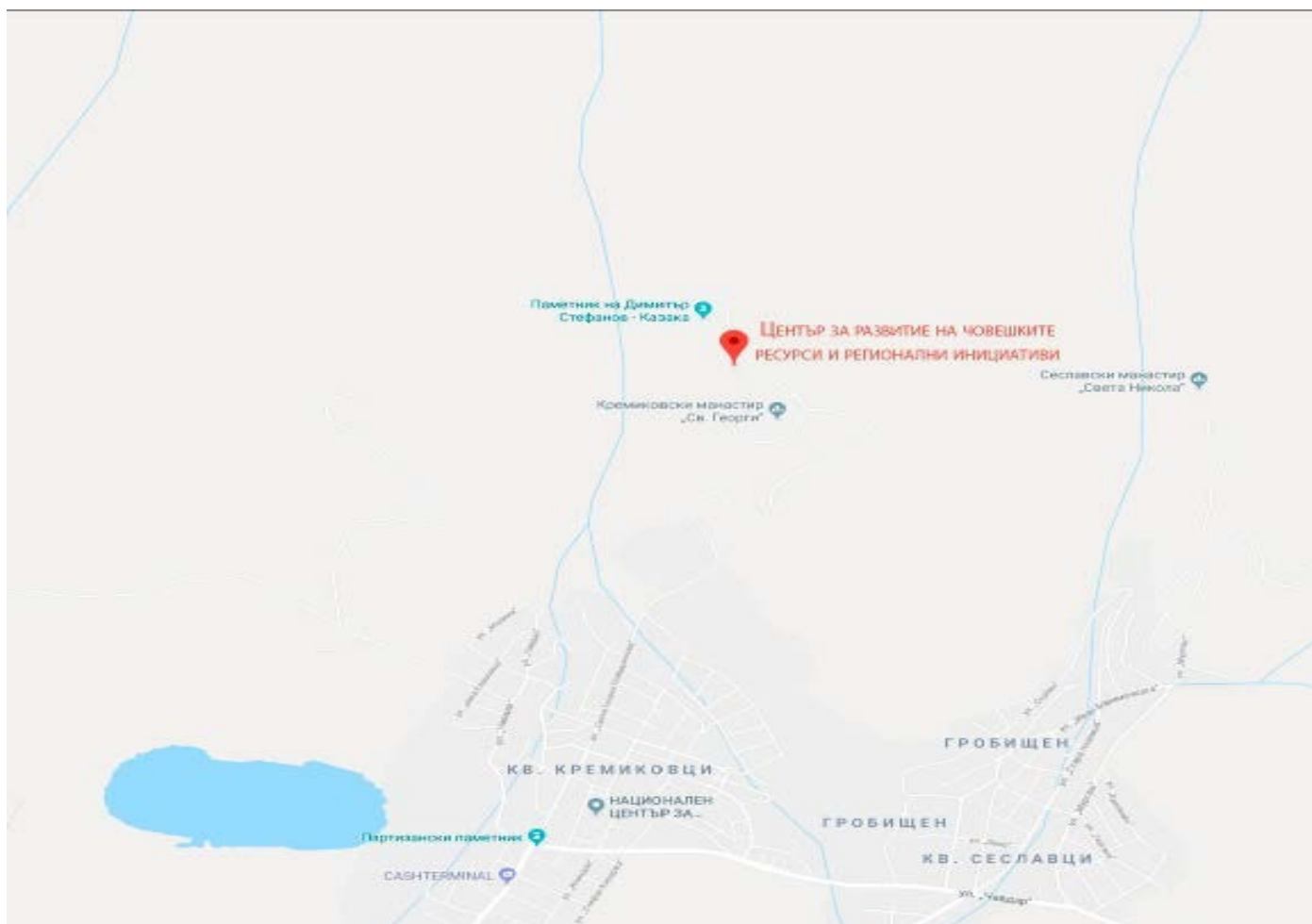
Лиана Костадинова – главен експерт

Яна Пенкова – главен експерт

Графично оформление:

Надя Георгиева – старши експерт

www.chrdri.net

[/chrdri.kremikovci](https://www.facebook.com/chrdri.kremikovci)

e-mail:
chrdri@chrdri.net